

LØGTINGSVALIÐ 19. JANUAR 2008

Nei, harra lögmaður, Bjørn Kalsø sigur satt!

BJØRN KALSØ

landsstýrismaður,
Sambandsflokkurin

Bjørn Kalsø stríddist! men Javnaðarflokkurin stóð ikki saman við Sambandsflokkinum at fáa gjøgnumført, at landið kundi selja óbrúkt og nýggj fiskiloyvi. Ódámliga undanførsan hjá lögmanni er: ”Men vit høvdu okkara at stríðast við, og málsøkið var nú einaferð tykkara”.

Uppskotið kom frá Bjørn Kalsø:
Vit í samgonguni arbeiddu

við uppskoti um, at landið skuldi kunna selja óbrúkt og nýggj fiskirættindi, uttan tó at taka teppið undan verandi vinnu. Harafturat var lógaruppskot um at staðfesta ognarrættin gjørt. Javnaðarflokkurin tók ikki undir við, at uppskotini vórðu lögð fyrri Tingið, tí at Fólkaflokkurin var ímóti. Javnaðarflokkurin leggur seg ofta flatan fyrri Fólkaflokkinum.

Úrslitið var, at uppskotið, um at selja óbrúkt og nýggj fiskiloyvi, ikki var lagt fyrri Løgtingið, og lógaruppskotið um at staðfesta ognarrættin var lagt fram í broyttum líki. Tá mótstriðandi lögfrøðiligar útmeldingar komu um broytta uppskotið, vildi Javnaðarflokkurin, (Henrik Old tó undantikin), hava uppskotið tikið aftur, fyrri heldur at lata rullandi

skipanina frá 1998 halda fram. Boð um hetta komu frá lögmanni. Hetta vildu vit í Sambandsflokkinum ikki.

Úrslit:
Sambært umsitingini, og uttanhýsis lögfrøðiligum serkunnleika, var uppskotið, sum eg legði fram, í lagi. Vit vildu tó hava allan iva burtur um hetta týðningarmikla mál, og við smávegis broytingum fingi vit allar flokkar, uttan Sjálvstýrisflokkin, at taka undir við endaliga uppskotinum. Eitt bragd í sjálvum sær!

Lögmaður samgonguleiðari í øllum málum:
Síðsta brotið í grein tíni órógv var tó mest. Tú sigur: ”Men vit høvdu okkara at stríðast við, og málsøkið

var nú einaferð tykkara”. Soleiðis málber ein samgonguleiðari seg ikki. Skulu úrslit spyrjast, má lögmaður standa øllum landsstýrismonnum við lið, ikki einans teimum úr egnum flokki, sum tín fatan sýnist at vera. Hinvegin er gott, at tú viðurkennir, at Javnaðarflokkurin ikki hevur prædikað fyrri Fiskidagabanka seinastu fyra árin. Tí tað er satt.

Seinastu fyra árin hevur, sum so mangan fyrr, verið ilt at fáa eyga á mun millum C og A. E vil bert loysing. Veljið tí B.

Sáttmáli um rættindi teirra brekaðu

HEDIN D. POULSEN

Sjálvstýrisflokkurin

Ikki einans skal sáttmálin samtykkjast, men skulu rættindini, sum ásett í sáttmálanum staðfestast í føroyskari lóggávu. Tað verður stórt arbeiðið, tí lítið er slóða frammanundan, men stig fyrri stig koma vit á mál. 30. mars í fjør var ein altjóða fagnaðardagur, tá undirskrivaðu 86 limalond hjá ST altjóða sáttmálan

um rættindu teirra brekaðu.

Sáttmálin inniheldur grundleggjandi rættindi hjá teimum sum bera brek og sum nakað heilt nýtt, so eru ásetingar um rættin til atkomu og um javnstøðu fyrri brekað, harafturat bannar sáttmálin øllum formi fyrri mismuni vegna brek.

Umframt hini Norðurlondini, hava øll ES londini tikið undir við Sáttmálanum og hava somuleiðis givið til kennar, at tey fara at fylgja ásetingunum í sáttmálanum. Hetta mugu vit eisini gera.

Skal samtykkjast í ár

Í Føroyum eru vit longu eftirbátur í mun til restina av Evropa, tá tað kemur til rættindini hjá teimum sum bera brek, tí er hesin sáttmálin eitt gylt høvi hjá okkum at raðfesta tey sum bera brek.

Sjálvstýrisflokkinum fer í tráð við valskrá sína, at syrgja fyrri, at sáttmálin um rættindi teirra brekaðu verður samtyktur og virdur.

Meira um hetta og annað á www.hedindp.com

Hvat er eitt OXYMORON

HILMAR AUGUSTINUSSEN

Valenið á Javnaðarlistanum

Orðið Oxymoron er samansett at tveimum Grískum orðum. OXY sum merkir "hvassur" og MOROS sum merkir "óhvassur". Vanliga

verður hetta nýtt um eitt orð ella eina orðavending, sum mótsigur sær sjálvari. "TjóveldisSambands-Flokkurin" er eitt OXYMORON Tjóveldi er hvast. Teir siga loysing og ongantið ov skjótt. Sambandsflokkurin er óhvassur. Teir siga eitt í dag og annað í morgin. Grundin til at eg kann siga hetta er, at formaður flokksins Kaj Leo Johansen, fyrri opnari mikrofon hevur staðfest, at Sambandsflokkurin vil hava

fólkaatkvøðu um loysing ár 2012. T.e., vi endan av hesum valskreiðinum. Tað eru søgd nógvar orð um Sambandsflokkin, bæði líkt og ólíkt, men hann er ongantið fyrr kallaður ein loysingarflokkur. Men nú gerða teir tað sjálvir. Kanska er tað formaðurin sjálvur, sum er "HvassurÓhvassur". Haldi bara, at tá ið hann ikki veit hvat hann sjálvur vil, so er tað ringt at vita hvat hann vil, nú hann bjóðar seg at stýra Føroyum.

Havi sagt tað fyrr, og eg haldi meg kunna siga tað eina ferð afturat. Loysing ella Samband er ikki spurningurin, vælferðin hjá tí einstaka er, og har eru ikki allir spurningar spurdir, tíans heldur svaraðir. Fyrst tá, er Javnaðarlokkurin klárur á tosað um loysing. Her er javnaðarflokkurin púra "OXY" (hvassur). Hugsu um tað 19. januar. <http://j.fo>

Mentunrarvurin og føroyska málið – eru kraftin og sálin í okkara samleika

HELENA DAM Á NEYSTABØ

Javnaðarflokkurin

Las í Sosialinum við áhuga samrøðu við fyra fólk, ið varða av og brenna fyrri føroyska mentanarpallinum. Tey vóru øll á einum máli um, at okkum tørvar ein mentanarpolitikk. Og eg eri so púra samd við tey. Her skal politikkur og

játtan á borðið. Í grundini átti tað at verið so sjálvsagt og einfalt. Tí tað er bert ein grund til at Føroyar eru til, og at føroyingar eru eitt fólk. Tað er mentanararvurin og so sjálvandi føroyska málið. Tey bæði eru sálin og kraftin í okkara samleika. Skulu vit framhaldandi vera eitt land og eitt fólk, so verður tað bert eitt ríkt mentanarlív eins og ein hollur málsligur førleiki, sum kann tryggja, at so verður. Vit kunnu kanska tryggja okkum rimiligan vælstand – lata vit mentanina passa seg sjálva. Men tað verður ongantið verulig vælferð,

har sum mentanarloysi ræður. At vinnan og mentan í dag ganga hond í hond, og at framkomin lond menna tað tey rópa mentanarbúskap sum vinnuveg í samfelagsbúskaparligum høpi, er gott, og vit hava nógvar at læra av hesum ráki. Tað átti eisini at gjørt tað lættari at sett mentanina á politisku dagskránnu. Men tað má ikki verða soleiðis, at bert tann mentanin fær betri sømdir, sum kann brúkast í einum vinnuligum høpi, og sum kann ”branda” Føroyar. Verulig mentan og ríkt mentan, er tann, sum torir

út har tað er ivasamt, um man grynnir. Eitt ríkt mentanarlív bjóðar gomlum vanum og stirvnum hugsanum av. Tí má tað ikki fjøtrast, men sleppa at gera neyðug mistøk. Og tí mugu vit tryggja okkara skapandi fólki arbeiðsumstøður og sømilig livukor. Kanska loysir tað seg ikki í fyrstu syftu – tað sum tey avrika. Men vit kunnu vera vís í, at sleppa tey einki at avrika, so er tjóðin steindeyð.

Alivinnan – glansmynd og spøkilsir

BJØRT SAMUELSEN

Tjóðveldi

Tað gongst sera væl við alivinnuni í lötuni. Deyðstíttleikin av útsettum smolti er metlágur, vøksturin sera góður og tamarhald er á fiskasjúkum. Men handan jaligu myndina spøkir ein álvarsom hótan.

Lønar seg at taka ábyrgd
Alivinnan lá fyrri fáum árum síðani í skeljasori. Orsøkin var einföld: Hvørki

myndugleikar ella vinnan høvdu tikið neyðug atlit, tá talan er um at ala livandi djór í náttúruni. Men vinnan ruddaði upp, og í felags taki við myndugleikarnar eydnaðist tað at venda gongdini, so bæði framleiðsla og útflutningur vaksa. Vinnan er eitt bjart dømi um, at tað at taka fulla ábyrgd ofta kostar nakað í fyrstu syftu, men lønar seg fleirfált í longdini.

ES-avtalan spøkir

Vit hava gjørt sonevndu veterineravtaluna við ES, men fylgja ikki fleiri av krøvunum í avtaluni. Tað kann bráðliga koma at geva alivinnuni, eins og fiskivinnuni, álvarsamar trupulleikar við útflutninginum. Hetta er ábyrgdin hjá ovasta myndugleika á økinum. Tjóðveldi og eg vilja leggja stóra orku í at tryggja, at Føroyar sjálvandi fylgja teimum sáttmálum og avtalum, ið vit binda okkum til – eitt nú hesa ómetaliga týðningarmiklu avtalu við ES. Eitt nýtt bakkast í alivinnuni má ikki henda orsakað av skeivari raðfesting hjá myndugleikanum!